

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Cap. II. De IV. Præcepto: Honora Patrem, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

VI. Si ex consuetudine patriæ fœminæ egredi non soleant tempore luctus, vel etiam post partum, *Sylv. Caset. Fill. n. 229.*

VII. Si quis non habeat vestes statui suo convenientes, *Nav. Henr. Sa. Azor, Bon. l. c.*

VIII. Si quæ ex oculra fornicatione prægnans metuat, ne id advertatur, si prodeat. *Laym. l. 4. t. 5.*

IX. Si quæ sciret, alteri, à quo perditæ amaretur, fecuturam occasionem peccati, si prodiret, *Sa. Fil. n. 227.*

CAPUT II.

De IV. Præcepto: Honora Patrem, &c.

DUBIUM I.

Ad quid teneantur liberi erga parentes?

Resp. Tenentur vi hujus Præcepti, tum genitoribus, tum superioribus, in iis rebus, in quibus quisque, & quamdiu subiectus iis est, amorem, reverentiam & obedientiam præstare; ita ut si notabilis horum defectus sit, in re gravi graviter peccetur: quod facilius fiet respectu parentum, quam aliorum, *Ita communiter v. Fill. t. 18. p. 2. c. 1. Regn. l. 2. c. 1. &c.* Unde resolves.

I. Contra amorem graviter peccat filius, 1. si signa odii parentibus ostendat, & asperè tractet, 2. si torvo oculo ferè semper intueatur, ac ita asperè loquatur, ac si odio haberet, si non subveniat in gravi necessitate spiritali vel corporali. 4. si non impleat eorum testamenta & legata, modò hæres sit. 5. si grave malum, v. g. mortem illis optet. *Na. Regn. l. 20. n. 8. Fill. t. 28. c. 1. q. 3. & 7.*

II. Con-

II. Contra reverentiam graviter peccat filius, 1. Si percutiat etiam leviter, & secundum *Regin.* 2. Si manum ad percutiendum deliberatè attollat. 3. Si graviter contristet. *Regin. l. 20. n. 24. Fill. n. 17. & 18.* 4. Si animo deliberato ad gravem iram provocet verbis contumeliosis, vel talibus, quibus sciat graviter offendendos. 5. Si maledicta, convitia, &c. in eos conjiciat, *Nav. Fill. &c.* 6. Si pauperes despiciat, vel nolit agnoscere, quòd si tamen exterius tantùm dissimulet se nosse, & nolit apud se habere, ex justa causa, dummodo provideat de necessariis, *Bon.* excusat à peccato gravi, eò quòd rationabiliter non sine inviti. 7. Si in foro externo etiam de vero crimine accuset, extra crimen hæresis, prodicionis, vel conjurationis in Principem, cum non est alius corrigendi modus, *v. Bon. d. 6.*

III. Contra obedientiam graviter peccat. 1. si in re gravi sit inobediens circa ea, quæ pertinent ad gubernationem domus, bonos mores, vel animæ salutem. *Fill. n. 20.* 2. si contra voluntatem parentis ducat uxorem se indignam. Indigna autem dicitur, cum qua non potest contrahere sine dedecore juxta suæ regionis usum, non tamen potest exhæredari idcirco. 3. si sine justa causa nolit eam ducere, quam vult parens; maximè si inde sopirentur odia, aut parentum necessitas levaretur. Erit autem justa causa, v.g. si sit impar familia, si infirma, deformis, fatua, vel immorigera. 4. si inconsultis parentibus nubat, ut habet *Sanch.* Potest tamen, ubi consuluit, ipsis invitis prudenter contrahere cum se digna: cum circa electionem status
fit

fit sui juris. *Less. l. 2. c. 40. n. 43. Sanch. l. 4. c. 15. Fill. q. 10. n. 20.* An & quomodo peccent liberi furando parentibus, vid. *infra l. 3. tr. 5. c. 1. dub. 4.* Item, an alienare possint bona, vid. *infra l. 3. tr. 5. d. 2. & li. 3. tr. 5. c. 4. d. 1.*

IV. Tenetur proles alere parentes egentes, aded, ut si in gravi necessitate aliter juvari non possint, teneatur manere in seculo (nisi tamen in hoc illi certum, vel certò valdè probabile periculum salutis immineret) & si religionem sit ingressus, teneatur egredi, & juvare parentes, dummodo eorum necessitas ejus professionem antecesserit. *Fill. q. 5. n. 9. Bon. q. 1. p. 6.*

V. Si verò necessitas post professionem superveniat, si ea extrema sit, tenetur egredi, petita prius, licet non obtenta venia. Si autem sit gravis tantum, in qua ut cunque possint vivere, non tenetur quidem, potest tamen egredi, si Prælati permittat. Quo casu tenetur, in quantum non obstat suo intento, deferre habitum, & observare substantia- lia Religionis: at postquam parentibus subven- tum est, redire. *v. Less. l. 2. cap. 41. dub. 3. vid. & infra tr. 5. c. 1. dub. 4.*

DUBIUM II.

Ad quid teneantur parentes erga filios?

Parentes, quo nomine etiam intelliguntur a- scendentes, v. g. avus, proavus, &c. tenentur gravi obligatione juris naturalis, conservationem & e- ducationem liberorum curare. Circa quod ex *Bon. d. 6. q. 1. Azor. p. 2. l. 2. q. 17. Fill. tr. 28. c. 2. resolvun- tur hi casus.*

I. Gra-

I. Graviter peccant parentes, qui sine iusta causa, prolem hospitali, vel locis publicis exponunt, *v. Bon. hic & Fill. t. 21. p. 2. c. 2. & infra tr. 1. c. 1.*

II. Mater tenetur (sub veniali tamen) lactare proprio lacte, nisi habeat iustam excusationem: tunc verò tenetur sub gravi peccato, bonam nutricem quærere. *Bon. d. 6. q. 1. p. 6. Laym.* Item tenetur secundum iura prolem alere ad finem anni tertii: postea educatio usque ad emancipationem spectat ad patrem. Excipe, nisi hic esset pauper, & mater dives. *Fill. Laym. l. 5. t. 10. cap. 3. Reg. l. 20.*

III. Pater tenetur proli, non tantùm legitimæ, sed etiam (in quo jus civile à Canonico correctum, juxta *cap. Cum haberet*) spurix curare alimenta, hoc est cibum, potum, vestitum, & honestas artes, juxta suum statum: nisi tamen aliunde se alere possit, & non indigeat; deinde etiam dotem filix. Et quidem Clerici, etiam ex fructibus Ecclesiasticis possunt hæc suis spuris præstare. *Fill. l. c. 28. c. 2. n. 28. Laym. l. 5. t. 10. p. 3. c. 5. vid. infra tr. 5. c. 4. d. 5. q. 1.* Hinc peccant, 1. si non adhibeant diligentiam saltem mediocrem, ut acquirant bona, quibus filii alantur, habeantq; hæreditatem secundum suum statum. 2. si bona dilapidando impotentes se reddant, ad liberos honestè secundum statum suum educandos, ac dotandos. *Bon. d. 6. q. 1. p. 6. Az. Fil. &c.* si sine legitima causa filix dotem negent, (vel filium exhæredent) v. gr. quia vult ingredi, vel est ingressa Religionem, vel quia ipsis invitis nupsit, licet se indigno. *Bon. l. c. 5. 2. ex Az. Reg. &c.* vel quia filius ordinem sacrum suscepit. Sicut enim

enim Pater tenetur dotare suas proles pro matrimonio vel ingressu Religionis, ita etiam ad suscipiendos sacros ordines. Neque hæc donatio est revocabilis: imò sic donata non posse computari in legitimam, aut divisionem cum fratribus, docet *Barb. & c. 17*. Contrarium tamen tenet *Mol. & c. cum Dian. p. 8. t. 6. A. 91. & 92*.

IV. Parens tenetur proli subvenire relicta religione, iisdem casibus, quibus proles parenti, quos vid. *superiore dubio cas. 4. & 5*.

V. Parentes gravi obligatione tenentur instruere liberos per se, vel alios, in necessariis ad salutem. Hinc graviter peccant, 1. Si quantum in ipsis est, non curent ut bonis moribus imbuantur, doctrinam Christianam, seu fidei rudimenta addiscant, pravorum consortia vitent, mandata Dei & Ecclesie observent, Sacramenta frequentent, à peccatis abstineant. *Az. Fill. Bon. l. c. 2*. Si occasiones peccandi ab iis non avertant, vel in locis, aut domibus suspectis habitare permittant. *Trull. l. d. 3. n. 4. 3*. Si consilio, vel exemplo malo depravent. 4. Si non objurgent, puniantque dissolutos: moderate tamen; nam peccant etiam verberando immoderate, v. g. ut notabiliter lædantur. *Sot. Sylv. Bon. l. c. & d. 3. de contract. q. ult. p. 3*.

VI. Tenentur etiam proli relinquere libertatem circa electionem status. Unde peccant, invitos ad matrimoniū vel religionem cogendo, vel abstrahendo. Et quidem *Trid. sess. 25. de Reg. cap. 26. excommunicat cogentes ad monasterium filias*.

VII. Et si frater fratri, vel sorori, saltē in extrema, vel quasi extrema necessitate teneatur subvenire,

I lege

lege tum charitatis, tum pietatis: non tamen est obligatio, quæ inter parentes & liberos, cum non sit ista depêdêtia, *v. Less. l. 2. c. 41. n. 54.* Unde si Professus est in religione, non tenetur egredi, ut succurrat. *Trull. l. 2. cap. 2. d. 24. n. 8. ex Suar. & c.*

Quæres. An filius aliquando possit à Patre privari hæreditate.

Resp. Potest ex justa causa, alias non, eaq; in testamento debet exprimi. *Auth. Sed hodie. C. de inoff. test.* Talis autem censetur,

I. Ingratitudo, (nisi in gratiam Patris redierit ipsumq; pœnituerit ante testamentum conditum) ut si affecit Patrem gravi injuria, vel ejus vitæ infeldiatus est, vel manus injecit, vel maleficis se immiscuit. *Bon. d. 3. q. 7. p. 5. ex Cov. Sanch, Azor. Molin. & c.*

2. Si novercam, seu Patris uxorem cognoverit carnaliter: si Parenti furioso, vel carcere detento, noluit succurrere, fide jubendo; si impediverit Patrem testari: si bona Parentum dilapidaverit, cum gravi ipsorum dispendio.

3. Si filia minor 25. annis luxuriosam vitam elegerit, &c. Circa quas.

Nota. Valere has causas, quando filius aliunde habet unde vivat: nam alimentis, ad vitam necessariis privari non potest, cum debeantur jure naturæ, quod à jure civili tolli non potest. *Bon. d. 6.*

q. 1. p. 6. §. 3. ex Sanch. Mol. Azor. Reg. Fill.

Trull. l. 4. c. 1. d. 3. & tom. 2.

l. 7. c. 17.

DUBIUM III.

*Ad quid teneantur tutores, & curatores,
qui parentum sunt loco?*

Tutor (idem est de curatore) tenetur curam gerere pupilli, ejusq; bona ritè, & fideliter administrare. Ratio. Quia in hunc finem constituitur, & assignatur pupillo patris loco. Quare si delinquat, vel notabiliter sit negligens hac in re, peccat graviter, & ad compensationem damni, quod pupillus ex eo accepit, obligatur, (& saltem de dolo & culpa lata) imò etiam, si tutoris officium exercet pretio, (quod tamen si ab initio non est constitutum, censetur suscepisse gratis) tenetur etiam de levi culpa, *Bö. de cont. di. 3. q. 19. p. 4.* Unde resolves.

I. Tutor tenetur tueri personam pupilli dum opus est, eumq; moribus imbuere, & benè educare, per se vel alios. *Bon. l.c.*

II. Tenetur bona pupilli fideliter administrare, ideoq; (officium tutoris suscipiens) inventarium conficere, alioqui damna ex ejus defectu secuta refarcire: nec licet illi pupillo pecuniæ nimium ad usus inutiles concedere.

III. Tutor (uti & Curator) tenetur conservare omnia jura, bona & actiones pupilli, (vel Minoris) & bona alias peritura vendere, pecuniamq; convertere in emptionem bonorum stabiliium, vel in censu, &c. prout fuerit utili? *ib. ex Reb. p. 2. l. 17. q. 1.*

IV. Si tutor, vel curator pecuniam pupilli convertit in suos usus, tenetur ad restitutionem totius lucri cessantis, vel damni emergentis, quod inde accepit pupillus, vel Minor. *l.c. Rebel. q. 17.*

V. Tenetur item ad restituendos fructus (deductis expensis) quos ex bonis pupilli percipere poterat, & sua culpa non percepit. *Sylv. V. tutor. §. 4. Rebel. l. c.*

VI. Tenetur nomina debitorum exigere, & debita pupilli persolvere, ita tamen ut quantum fieri potest, bono pupilli consulat. *Sylv. Rebel. ll. cc. Tabiena ib.*

VII. Tutor vel Curator non potest donationes, vel remissiones gratiosas facere de bonis pupillis quia non ad destruendum, sed tuendum est constitutus. *ibid.* Excipe donationem remuneratorem, sic enim potest, v. g. stipendio debito pro liberali servitio aliquid addere, ex liberali donatione. *Moli. Lug. d. 23. f. 10. Sanch. Trull. l. 7. c. 17. d. 8. v. Dian. p. 8. t. 6. R. 17.*

VIII. Denique tenetur (officio finito) reddere rationes: quia hoc onus est commune eorum, qui bona aliena administrant. *v. Bon. de contr. d. 3. q. 19. p. 4. & infra hoc libro, t. 4. c. 3. in appendice ad contractus.*

DUBIUM IV.

Qua obligatio Dominorum & famulorum, aliorumq; Superiorum & inferiorum erga se invicem?

Resp. I. Domini, & Superiores tenentur habere curam famulorum, aliorumque suorum subditorum. Patet ex *1. ad Tim. 1. Si quis suorum, &c.* Et ratio est, quia sunt ipsorum caput, & vices parentum gerunt, ideoq; tenentur quodammodo ad ea dem, ad quæ parentes. Imprimis verò curare tenentur, quan-

quantum in ipsis est, ut fervent præcepta Dei, & Ecclesiæ, *Bon. d. 16. q. 1. p. 8.* Unde resolves.

I. Peccant Domini graviter, 1. Si sine justa causa impediunt famulos, ne festis Missam audiant; vel si festis opera servilia imponant, vel si jubeant ea, quæ sine peccato fieri non possunt, *Nav. c. 14. &c.* Si peccandi occasionem permittant, cum possint impedire: aut si graviter delinquentes non corrigant, vel negligentes necessaria ad salutem non moneant, corrigant, *Bon l. c.*

II. Peccant item graviter, 1. Si gravibus injuriis afficiant, diabolos, canes, &c. appellent. *Bon. l. c. & Trul. l. 4. c. 1. d. 6. licet Dia. p. 7. t. 7. R. 47.* excuset à peccato talem contumeliam: quòd ex ira & indeliberatione soleat proferri. 2. Si alimenta convenientia non præbeant: mercedem justam (dummodo fideliter serviverint) non solvant, vel differant absq; rationabili causa, *Ibid. 3.* Si ante elapsam terminum temerè domo expellant: in quo casu, (nisi gravissima ex causa id fecerint) tenentur ad solutionem integræ mercedis, *Less. Azor. c. 14. q. 1. n. 117, Regin. Mol. &c. Esc. t. 3. E. 9. n. 33.* 4. Si cum, qui liberos aliosve domesticos, verbis, exemplo, vel moribus pravis corrumpit, & reprehensione non emendatur, è domo non dimittant. *Nav. c. 14. Azor. Trul. d. 61. n. 2.*

III. Herus non tenetur famulo infirmo (quamdiu ægrotat) dare salarium, (nisi in extrema, vel gravi necessitate: tunc enim debet ex charitate) imò sumptus in ejus curationem impensos potest repetere. *Moll. l. 1. t. 28. c. 4. n. 8. Esc. t. 3. c. 9.*

Resp. II. Famuli, cæteri q; subditi, tenentur suis

dominis & superioribus aliquo modo eadem, quæ filii parentibus, nimirum amorem, reverentiam & obedientiam præstare. Ratio patet ex dictis, quia sunt illis, quasi loco parentum, *S. Thom. 2. 2. q. 103. Regin. l. 20. n. 62.* Unde resolves.

I. Peccant famuli graviter, i. Si non laborent, vel serviant fideliter; tenenturque ad compensationem damni, *Molin. Less. l. 2. ca. 24.* 2. Si grave damnum inferant, vel inferri permittant, cum possint impedire. *Navar. cap. 14. n. 22. Fill. t. 28. c. 3. q. 10. Regin. l. c.* Et quidem si damnum illud inferatur, (sive à confamilis, sive ab extraneis) in rebus, quarum cura ipsis commissa est, à restitutione non possunt excusari, *Molin. Less. l. 2. ca. 23. d. 10. n. 65. Fill. t. 36. c. 6. q. 9. n. 114.* 3. Si absque gravissima causa discedant à domino ante terminum elapsum: ultra hunc verò manere tenentur, etiamsi morbo impediti servire aliquamdiu non potuerint, *Mol. l. c. Regin. n. 517. Escob. E. 7. n. 50.* 4. Si domino in rebus magni momenti non obediant. *Bon. l. c.*

II. Famuli non peccant; si sustentationem, vel mercedem justam domino negante, utantur compensatione occulta. *Molin. l. c. Fill. tr. 36. ca. 6. q. 3.* dummodo tamen alius modus non sit impetrandi; nec plus accipiatur, quam debetur, neque scandalum, aut aliud incommodum grave timeatur. *v. Bon. de restit. d. 2. q. ult. p. 2. n. 16.*

III. Similiter pro obsequiis, ad quæ non tenebantur, præstitis, (si quidem illa non gratis & liberaliter, sed animo mercedis exhibuerint) licere ex rebus domini accipere compensationem, quæ aliter obtinere non possit, docet *Nav. c. 17. n. 108.*

Less.

Less. l. c. Plura de his v. infra t. 5. c. 1. d. 4. & c. 3. d. 10.
& Bon. d. 6. q. 1. p. 8.

DUBIUM V.

Quid teneantur Conjuges erga se mutuò, vel
hujus praecepti?

Resp. Uxor in iis, quæ spectant ad domus gubernationem, & bonos mores, tenetur obedire marito, hic verò uxorem, non ut servam, sed ut sociam tractare. Ratio est, quia maritus est caput, & uxor commembrum. Nav. c. 14. n. 20. Tol. Fill. t. 28. c. 9. q. 6. n. 144. commun. Unde resolves.

I. Conjuges peccant 1. Si debita intentione non contrahant matrimonium. 2. Si sine dispensatione prætermittant proclamationes. 3. Si Sacramentum matrimonii in statu peccati mortalis recipiant. 4. Si utantur matrimonio contra naturam, vel modo indebito, vel cum periculo abortus. 5. Si debitum sine justa causa negent. 6. Si cum periculo pollutionis tactus habeant impudicos.

II. Peccat graviter uxor, 1. Si maritum rixis, vel aliter verbis ad gravem iram, vel blasphemiam provocet. Fill. l. c. n. 145. & Bon. 2. Si quid notabile expendat contra voluntatem viri, & consuetudinē foeminarum similis status, nisi tamē ex paraphernalibus, si habet. 3. Si spreto viro sibi imperium vendicet. 4. Si nolit sequi virum domicilium mutantem, dummodo possit sine periculo vitæ, & salutis, & contrariū nō sint pacti, & maritus post nuptias non sit factus vagus. Nav. Tol. Bon. p. 7. v. infra t. 5. cap. 1. d. 4. 5. Sine sufficiente indicio malè

judicet de mariti incōtinentia. 6. Si sine justa causa debitum neget, v. infra l. 6. 7. Si se ingerat in administrationem domus sine justa causa, qualis est, si v. g. maritus prodigus bona familiæ dilapidet. *Sylv. Trul. c. 1. d. 4. n. 18.*

III. Peccat graviter maritus, 1. Si verbis contumeliosus, vel infamatoriis afficiat uxorem. 2. Si impediatur illam circa præcepta Dei vel Ecclesiæ, sine justa causa. *Sayr. l. 7. c. 7. Nav. c. 14.* Si verò impediatur, etiam sine causa, circa ea bona, quæ consilii tantum sunt, ut est confessio, communio, &c. communiter tantum peccat venialiter, nisi constet, quod magnam ex iis utilitatem percipiat, *Sayr. Fill. Bon. q. 1. p. 7. Trul. 3.* Si cædat graviter, moderatè tamen castigare verbis, vel etiam ex gravi causa moderatis verberibus, habita ratione conditionis & status, quandoq; potest. 4. Si alimenta neget, nisi tamen uxor à consortio mariti propria culpa discesserit. 5. Si negligat gubernationem domus, & rem familiarem. 6. Si uxori non cohabitet, vel sine justa causa diu absit. 7. Si cum possit alimenta non procurret, v. *Fill. n. 140 & 141. Nav. c. 14. n. 19. Tol. l. 5. c. 2. Sanch. l. 10. de matr. di. 18. n. 16. Bon. p. 7.*

DUBIUM VI.

Quæ obligatio Parochorum erga suos?

Resp. Curatus, sive Parochus jure divino tenetur,

I. Residere in sua Parochia. *Trid. sess. 23. c. 1. de refor. Bar. de off. Paroch. ca. 8. n. 1.* alioqui in conscientia fructus non facit suos, teneturque pro rata absentia restituere fabricæ Ecclesiæ, vel causæ piæ.

Potest tamen ex justa causa & licentia Episcopi ad breve tempus abesse, v. Nav. c. 25. Az. t. 2. l. 2. c. 4. Possen. Barbos. Trul. l. 4. c. 1. d. 8.

2. Tenetur administrare Sacramenta, quoties & quanto cum periculo. v. infra & Bon. t. 1. d. 4. q. 5 p. 2. Poss. Barb. ll. cc.

3. Orare pro populo, & celebrare, ut populus audiat Missam: quam etiam teneri cum eidem applicare diebus saltem festis, & aliquot aliis, docet Tol. l. 3. c. 5. Sed negat Suar. Cón. in 3. p. q. 83. a. 1. d. 11. cum nullo jure id cautum sit. v. Bon. q. ult. Barb. l. c.

4. Docere populum, concionando, arguendo, &c. per se vel alios, Tol. l. 5. c. 5. Poss. Barb. Trul. ll. cc. v. supra.

5. Tenetur singulis diebus Dominicis, & festis solennibus populo doctrinam Christianam explicare, per se vel alium, ut constat ex Trid. Sess. 24. c. 4. de ref. idque sub gravi obligatione etiam juris divini, ob summam necessitatem, propter quam eos ab Episcopis, aliisque Prælatibus ad id cogi posse sub pœna excommunicationis, (omnesque alios, ut eam audiant, discant & sciant) docet Trul. l. 1. c. 1. d. 4. n. 7. & 8. Baldel. to. 2. l. 1. d. 48. ex Sanch. Pala. Barb. &c.

6. Tenetur infirmos visitare, pauperum curam habere, peccata corrigere, &c. de quibus Poss. Reg. 1. 2. l. 20. c. 5 f. 3. Barb. c. 7. v. supra.

DUBIUM VII.

Qua obligatio Præceptorum & discipulorum?

Resp. Inter Præceptores (idem est de pædagogis)

gis) & discipulos est quodammodo eadē obligatio, quæ inter parentes & liberos: *Vnde resolves.*

I. Discipuli peccant. 1. Si Præceptoribus & pædagogis non exhibeant honorem & reverentiam. 2. Si non obediant in rebus pertinentibus ad studia, & bonos mores. 3. Si eos convitiis, vel contumeliosis verbis traducant. 4. Si negligenter student, scholarum aut studiorum tempore lusui vacent, vel otio. 5. Pecunias parentum dilapident, vel inutiliter expendant. 6. Malo fine studeant. 7. Gymnasii sui leges, vel Academiae statuta (si quidem ea ad peccatum obligent) non servant. 8. Scientias superstitiosas aut veritas addiscant, vel libros prohibitos legant. 9. Stipendium debitum doctori suo non solvant, cum possint, *v. Nav. c. 13. & 21. Fil. tr. 28. p. 2. c. 10. q. 1.*

II. Magistri & pædagogi peccant, 1. Si peccata discipulorum dissimulent, & non corrigant, quando possunt. 2. Profectum eorum in literis non sedulo promoveant. 3. Non doceant bonos mores. 4. Si ex proposito falsa doceant, ut vera, vel superstitiosa & saluti noxia. 5. Non studeant ipsi, ut officio satisfaciant. 6. Si stipendium exigant majus justo, vel quàm Gymnasii leges, aut consuetudo permittat. 7. Doctoratus insignia negent dignis, vel indignis conferant, quod *Nav.* dicit esse mortale, præsertim in Theologia, Jure Canonico, Civili, & Medicina: nam in Philosophia fortè veniale tantum esse censet *Caj. V. Doctoratus.* 8. Si discipulis malo sint exemplo. 9. Si malis moribus imbutos, & qui aliis perniciosi sunt, ad scholas admittant, vel ex his non dimittant. *v. Trul. l. 4. cap. 1. dub. 11.*

TRA-